

Keynote speech E. G. Frangie voor de Nationale Compliance Conferentie

Woensdag 4 november 2020

Inleiding

Goedemiddag, Minister van Justitie en Politie de heer Amoksi, Procureur-Generaal de heer Baidjnath Panday, voorzitter van het Project Management Team van de NRA, mevrouw van Dijk- Silos, organisatoren en genodigden.

Het is mij een waar genoegen om vandaag hier te mogen staan bij de opening van de Nationale Compliance Conferentie 2020, vanwege twee redenen:

1. Het feit dat op de agenda van alle banken wereldwijd **COMPLIANCE** en **INTEGRITEIT** steevast op nummer 1 staan. In Nederland heeft de ING HOUSTON Case zich afgespeeld, waarbij ING Bank vanwege gebrekkig intern beleid en gebrekkige procedures ter voorkoming van witwassen, een schikking met het Openbaar Ministerie (OM) heeft moeten treffen van EUR 750 miljoen. ING is door het OM verweten gedurende een aantal jaren de Nederlandse witwaswetgeving structureel te hebben geschonden en door nalatig handelen, zich tevens schuldig te hebben gemaakt aan schuldwitwassen.

Onlangs zijn we ook geconfronteerd met de FINCen Files. De FinCEN Files is een verzameling van 2.100 documenten van het Amerikaanse anti-witwasinstituut 'Financial Crimes Enforcement Network' die zijn uitgelekt. Deze documenten dateren uit de periode 1999 tot 2017 en tonen aan dat meerdere internationaal opererende banken, betalingen mogelijk hebben gemaakt die zij zelf als verdacht hebben aangemerkt. Deze events impliceren dat compliance en integriteit geen Surinaams vraagstuk alleen is, maar een wereldwijd vraagstuk, waarvan Suriname onderdeel is.

2. De tweede reden waarom ik content ben hier te staan vandaag, is het feit dat deze conferentie niet door de banken is georganiseerd. Deze conferentie is door het bedrijfsleven georganiseerd en dat ditzelfde bedrijfsleven tijdens deze conferentie een cruciale rol vervult. Wij hebben als banken erg lang geroepen dat compliance en integriteit niet alleen een bankenaangelegenheid is. Wij hebben noodzakelijke maatregelen geïmplementeerd om ons compliance niveau op peil te brengen en hierdoor zijn wij en worden wij vaak (nog) als onvriendelijk ervaren door diverse stakeholders. Uiteraard spreek ik de hoop uit dat na deze conferentie er meer bewustzijn en begrip komt bij alle stakeholders voor het uitvoeren van de poortwachtersfunctie van banken en dat zij samen met ons, zij aan zij, de noodzakelijke compliance maatregelen zullen treffen.

Deze conferentie is van eminent belang voor de bewustwording en noodzaak voor samenwerken. Het belang van samenwerken in de private sector en met de publieke sector is erg belangrijk. Wij dienen meer samen te werken op het gebied van:

1. Informatie-uitwisseling;
2. Technologische ontwikkeling;
3. Een gezamenlijke risico-gebaseerde aanpak;
4. en AML-training,

willen wij het risicoprofiel van Suriname, het Surinaams bedrijfsleven en de financiële sector omlaag brengen oftewel het compliance niveau tillen naar een hoger niveau. Een silo aanpak werkt niet meer.

Compliance is reeds jaren niet alleen de verantwoordelijkheid meer van wetshandhavers, toezichthouders en banken, maar ook van andere entiteiten zoals notarissen, advocaten, accountants en het overige bedrijfsleven. Wij vormen samen de eerste verdedigingslinie en daarom is het belangrijk dat we allemaal samenwerken om het witwassen van geld en financiering van terrorisme tegen te gaan.

Als we niet samenwerken zal de bank de eerste verdedigingslinie blijven en de perceptie altijd blijven dat de banken 'moeilijk doen'. Dit zal ook het risico van de bankensector vergroten aangezien de banken als eerste linie voor het gehele systeem zullen blijven moeten fungeren. Ook al is een dijk noch zo goed gebouwd, bij een enorme storm kunnen er scheuren ontstaan. Dat geldt ook voor banken. Als niet alle stakeholders hun verantwoordelijkheid nemen zullen de banken de enige dijk blijven alwaar er dus scheuren kunnen ontstaan.

Gelukkig zien wij verandering in de situatie komen. Het is de banken duidelijker dan voorheen dat we ons niet moeten laten leiden door de externe omgeving zoals bevindingen van de Centrale Bank van Suriname (CBvS) en Correspondent Banken, maar proactief het risico van de sector moeten verlagen.

Zo hebben wij ons enorm ingezet om te starten met de National Risk Assessment (NRA) en hebben een hele nauwe samenwerking met het PMT onder leiding van mevrouw van Dijk-Silos. Ik dank haar voor de transparantie en open communicatie gedurende het proces. De banken hebben financiële middelen en human resources ter beschikking gesteld om tot een succesvolle afronding van de NRA te komen. Dit is een excellent voorbeeld van hoe de private en publieke sector, een gezamenlijk doel voor ogen heeft en krachten gebundeld hebben om tot een goed resultaat te komen. Zaterdag 7 november 2020, is de presentatie over de voorlopige resultaten en zeggen wij toe dat alle aanbevelingen ter harte zullen worden genomen om de integriteit van de sector verder te verhogen.

De banken hebben onlangs binnen de Surinaamse Bankiersvereniging besloten dat compliance arbitrage en concurreren op compliance regels, definitief tot het verleden moeten behoren. Collega Rafiek Sheoradjpanday, CEO van de Hakrinbank en ik hebben intensieve gesprekken gevoerd met de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) over hoe zij de compliance problematiek in de sector hebben aangepakt na het debacle van ING Houston.

Op basis van die gesprekken hebben wij besloten om met hetzelfde team van consultants die de NVB hebben bijgestaan aan de slag te gaan. Het doel is om voor alle banken in Suriname een eenduidig anti money laundering /counter finance terrorism framework inclusief bijbehorende tools te ontwikkelen. Dit zal eenduidig zijn en risk based, volledig afgestemd op het risicoprofiel van de betreffende bank, wat zal resulteren in het feit dat alle banken hetzelfde minimale standaard compliance niveau hebben. Ook zal dit voor het publiek meer eenduidigheid creëren en voor de correspondent banken zal het een comfort zijn dat alle Surinaamse banken een minimale internationale compliance standaard hebben. We need to design our own standards in plaats van ad hoc standaarden by default opgelegd krijgen. Na het bouwen van het AML/CFT framework zullen wij ons als banken intensief inzetten om onze medewerkers de benodigde kennis en vaardigheden bij te brengen zodat het framework in de organisaties succesvol wordt geïmplementeerd en ook om onze klanten hierover uitgebreid te informeren.

Banken investeren nu enorme bedragen in technologie om het compliance niveau te verhogen. Er zijn enorme investeringen gedaan in AML/CFT software om het onboarding proces te vergemakkelijken, dossiers in het systeem te plaatsen en transactie monitoring op een adequate wijze uit te voeren. In de afgelopen periode hebben minimaal 5 banken hun core banking systeem om onder andere deze redenen vervangen. Data en technologie worden steeds meer van belang om AML/CFT tegen te gaan. Technologie speelt een fundamentele rol in de evolutie van AML/CFT. Van een rapportage en het verzamelen van inlichtingen, naar een meer proactieve op risico gebaseerde inspanning, gericht op het stoppen van het witwassen van geld. De tick-box aanpak en one-size fits all aanpak is niet meer van deze tijd. Het gebruiken van digitale tools om effectiever te worden in onze missie om AML/CFT tegen te gaan kan alleen met technologie.

De samenwerking tussen banken zal verder uitgebreid moeten worden, want de banken gezamenlijk weten en kunnen veel meer dan een bank. Nu al worden er high level gesprekken gevoerd met BNETS over de centrale onboarding van klanten en centrale transactie monitoring. Uiteraard zullen de discussies nog in depth gevoerd moeten worden en zal het enige tijd in beslag nemen alvorens over te kunnen gaan tot implementatie, maar de discussies om de sector naar een hoger niveau te tillen zijn gaande.

Wij krijgen ook enorme bijval vanuit delen van het bedrijfsleven die beginnen te begrijpen, dat als wij niet samenwerken op het gebied van compliance, de deuren internationaal dicht zullen gaan. Ik wil als voorbeeld de goudsector aanhalen. We weten dat het momenteel een cash intensieve sector is waarbij er veel goud in niet-concessie gebieden gewonnen wordt. Cash is een fenomeen dat de banken trachten te reduceren vanwege diverse redenen maar de voornaamste reden is de intransparantie van cash. Samen met de goudsector zijn er voorstellen gedaan om het gebruik van cash te reduceren en duurzaam te maken. Wij weten en onderschrijven dat het een lange en uitdagende weg is maar als wij nu niet starten zal dit Suriname op lange termijn schaden.

Resumerend wil ik aangeven dat voor een succesvolle aanpak van AML/CFT in Suriname en het op een hoger niveau brengen van het compliance bewustzijn, het noodzakelijk is dat wij ons focussen op:

- Het samenwerken in de (bancaire)sector, de private sector, privaat en publiek;
- Data-analyse;
- Een Risk based approach;
- IT-systemen;
- Het delen van kennis.

Ik wil tenslotte beëindigen door het team van TABTO te complimenteren voor het initiatief, om de eerste nationale compliance conferentie te houden, kennis te delen en om de vereniging van compliance officers op te zetten, die hopelijk niet alleen zal bestaan uit medewerkers van banken, maar ook uit medewerkers van alle (betrokken) sectoren. Zo kunnen wij met elkaar kennis delen die cruciaal is in het verhogen van het compliance en integriteitsniveau van ons geliefd Suriname.

Ik dank u en wens u een vruchtbare conferentie toe.

